

Regeringskansliet, Finansdepartementet

Diarienummer:
IMY-2022-12165

Ert diarienummer:
Fi2022/03071

Datum:
2023-04-21

Yttrande över En ny statistik över hushållens tillgångar och skulder SOU 2022:51

Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) har granskat förslaget huvudsakligen utifrån myndighetens uppgift att arbeta för att människors grundläggande fri- och rättigheter skyddas i samband med behandling av personuppgifter.

IMY lämnar följande synpunkter.

Utredningen föreslår att den officiella statistiken ska utökas med ett nytt statistikområde, *Hushållens tillgångar och skulder*, där Statistiska centralbyrån (SCB) ska vara statistikansvarig myndighet. Den insamling och vidare behandling av personuppgifter som därigenom kommer att ske är enligt IMY:s mening mycket omfattande och medför därför stora integritetsrisker för enskildas personliga integritet. För att en sådan behandling ska kunna genomföras krävs att det görs en noggrann analys av förslagets inverkan på enskildas personliga integritet och en bedömning av vilket lagstöd som krävs, en så kallad integritetsanalys¹.

IMY anser att utredningen ger en tillfredställande presentation av behoven och riskerna med den aktuella behandlingen av personuppgifter.

IMY instämmer i utredningens bedömning att SCB bör ansvara för framtagandet av den aktuella statistiken inom ramen för den officiella statistiken. Den reglering av bland annat ändamål och skyddsåtgärder som finns i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken ger, tillsammans med den starka statistiksekretessen i 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), ett lämpligt skydd för enskilda.

IMY anser emellertid att en förutsättning för att framtagandet av den aktuella statistiken ska vara tillåten är att behandlingen av personuppgifter endast sker i syfte att göra analyser på gruppnivå, även om detta i praktiken innebär att SCB behöver behandla personuppgifter på individnivå. Risken för att personuppgifter i ett senare skede skulle kunna användas för vidta åtgärder avseende enskilda bör därför minimeras. I det vidare lagstiftningsarbetet behöver det således enligt IMY:s mening övervägas om det endast ska vara möjligt för SCB att lämna ut mikrodata i pseudonymiserad form.² Även om det av SCB:s egen policy för utlämnande framgår

Postadress:
Box 8114
104 20 Stockholm

Webbplats:
www.imy.se

E-post:
imy@imy.se

Telefon:
08-657 61 00

¹ Jfr IMY:s vägledning för integritetsanalys i lagstiftningsarbete, dnr IMY-2022-10835, som finns på IMY:s webbplats här: <https://www.imy.se/globalassets/dokument/rapporter/vagledning-for-integritetsanalys.pdf>

² Jfr 8–9 §§ lagen (2019:508) om behandling av personuppgifter i det fördelningsanalytiska statistiksystemet för inkomster och transfereringar

att uppgifter i de allra flesta fall, efter en menprövning, endast lämnas ut pseudonymiserat, skulle en sådan reglering ytterligare stärka skyddet för de registrerades personliga integritet.

Vidare är det angeläget att det finns ett skydd som hindrar att den mikrodata som lämnas ut från SCB i pseudonymiserad form, senare används för att identifiera enskilda individer. Enligt IMY är det tveksamt om det straffsanktionerade förbudet i 6 och 26 §§ statistiklagen mot identifiering av uppgifter i den officiella statistiken även omfattar utlämnad data. Det bör därför säkerställas att det finns ett straffsanktionerat förbud mot identifiering även efter ett utlämnande.³

Dessa skyddsåtgärder – krav på att utlämnade uppgifter ska vara pseudonymiserade samt ett straffsanktionerat förbud mot återidentifiering – skulle minska integritetsriskerna och därigenom bidra till att behandlingen kan anses proportionerlig.

Som en avslutande del av integritetsanalysen ska en samlad proportionalitets- och nödvändighetsbedömning göras. Förslaget innebär ett betydande intrång i de registrerades personliga integritet. Behovet av det föreslagna statistikområdet måste därför även det vara mycket stort. IMY kan dock inte bedöma om behovet på samhällsnivå är så stort att det överväger integritetsintrånget och om behandlingen således kan anses proportionerlig. Det är angeläget att lagstiftaren gör en noggrann slutlig proportionalitetsbedömning innan det avgörs om förslaget ska genomföras.

Detta yttrande har beslutats av rättschefen David Törngren efter föredragning av den seniora juristen Ulrika Harnesk. Vid den slutliga handläggningen har även tillförordnade enhetschefen Linn Sandmark medverkat.

David Törngren, 2023-04-21 (Det här är en elektronisk signatur)

³ Jfr 11 § lagen (2019:508) om behandling av personuppgifter i det fördelningsanalytiska statistiksystemet för inkomster och transfereringar